

" Izbor gradonačelnika škole i učeničkog parlamenta"

Učenici završnog razreda kroz predmet "Osnove demokratije" razvijaju znanja, vještine i stavove potrebne za aktivno građanstvo, a projektne aktivnosti poput izbora gradonačelnika škole i Učeničkog parlamenta, posjeta institucijama i učešća.

Savremene promjene u cjelokupnom sistemu odgoja i obrazovanja, zahtjevaju od nastavnika da to bude osoba od povjerenja, odgajatelj, savjetodavac, prijatelj, organizator, saradnik, inovator, ocjenjivač i mentor. Uvjerena sam da dobar nastavnik uistinu mora biti sve navedno. U svom radu nastojim da učenike pravilno vodim kroz njihov kognitivni, socio-emocionalni i fizički razvoj, da ih podstičem na kreativnost i inovativnost, da uskladim njihove odgojne potrebe u zavisnosti od njihovog uzrasta, interesovanja i sposobnosti s potrebama društvene sredine, i na taj način pozitivno utičem na razvoj samostalne, odgovorne i funkcionalne ličnosti. Također mišljenja sam da dobro obrazovanje ovisi primarno od nastavnika i da nastavnici trebaju kontinuirano da se zalažu za vlastiti razvoj potrebnih kompetencija koje će im pomoći u razvoju učeničkih

kompetencija.

Vjerujem da svako dijete uz moju pomoć može pokazati svoj puni potencijali i da ću svoju izuzetno odgovornu ulogu uspješno ostvariti, samo ako sa njima dobro sarađujem. Sarađivati u ovom kontekstu ne znači da samo slušam prijedloge učenika, mada je i to veoma važno, već sarađivati znači prihvatanje prijedloga učenika. Nije moguće dobro i demokratski raditi u odjeljenju ako se ne prihvata uticaj učenika. Ako nastavnikovo ponašanje i stil rada nisu u potrebnoj mjeri uslovljeni radom i ponašanjem učenika, onda tu nema interakcije, a nastavni proces mora biti interakcija.

Upravo, to je preduslov da se kod učenika razvijaju sposobnosti analitičkog mišljenja, konstruisanja znanja, rješavanja problema i praktične primjene znanja uz stjecanje umijeća koja pridonose kvaliteti života. Samo na ovakav način će se i u našem obrazovnom sistemu prihvatiti tzv. pristup orijentisan na učenika, koji doprinosi razvoju društva znanja.

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Polazeći od činjenice da u jednom savremenom demokratskom društvu ne žive podanici koji nemaju prava i u čije ime odlučuje neko drugi, već aktivni, kompetentni građani koji će svojim zalaganjem i učešćem u javnom životu doprinijeti razvoju i napretku zajednice, školsko okruženje je idealan okvir da učenici nauče kako biti aktivan, informiran i djelotvoran građanin. To podrazumijeva svjesnost svojih građanskih prava i obaveza, jasno i argumentovano izražavanje mišljenja, odgovornost za svoje ponašanje i spremnost rješavanja uočenih problema u zajednici, koristeći demokratske procedure. Iz toga proizilazi činjenica da je neophodno da mladi temelj za svoj aktivizam izgrade u ranoj mladosti, tačnije u osnovnoj školi.

Da bi lakše shvatili funkcionisanje demokratskog društva i ulogu građana u istom, da bi razumjeli kako funkcionišu državni aparat kada govorimo o izborima, da bi shvatili zašto mladi ljudi smatraju da nemaju razloga da izlaze na izbore i da li zaista mladi ništa ne mogu promijeniti po tom pitanju, odlučila sam se za uvođenje novog pristupa izučavanju nastavnog sadržaja.

Svjesna sam činjenice da mladi ljudi najlakše razumiju kada sadržaj prilagodimo njihovom uzrastu i njihovim problemima, odlučila sam da kroz "Izbor gradonačelnika škole" i formiranje "Učeničkog Parlamenta", učenicima približim društvena zbivanja i da shvate da mladi nisu i ne treba da budu nijemi posmatrači već aktivni kompetentni građani.

Mlade trebamo posmatrati kao poželjne predstavnike, nositelje dominantnih društvenih vrijednosti koje se prenose s generacije na generaciju, ali i potencijalni izvor inovacija. Mladi su vitalno društveno bogatstvo zbog čega im se trebaju osigurati optimalni društveni razvojni uvjeti. ***U takvom kontekstu mlade trebamo istodobno posmatrati kao buduću društvenu snagu i kao važan društveni resurs sadašnjosti.***

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj:

Relizacija navedene prakse imala je za cilj da mlade ljude, učenike, "probudimo" iz njihove pasivnost, da se u njima razvija novi način razmišljanja uz podsticanje tolerancije, aktivizma i kreativnosti, udruživanja radi zastupanja interesa svih učenika u školi, razvoja kolektivnog timskog rada i unaprijeđenja stanja u školi, lokalnoj zajednici i društvu.

Ishodi:

- objasniti kako treba birati osobu na poziciji autoriteta
- prepoznati koje kvalifikacije i moralne principe treba da ima osoba kako bi mogla štititi naša prava
- objasniti da u odnosima s drugim učenicima ustrajavaju na dostojanstvu osobe, ravnopravnosti, pravdi i nenasilju
- pokazuju svoja stajališta i izbore iznose otvoreno i potkrepljuju ih racionalnim dokazima
- prepoznaju i razvijaju vrijednosti svoje kulture pri čemu su otvoreni i spremni na saradnju s predstavnicima drugih kultura u razredu, školi i lokalnoj zajednici
- prepoznaju prepreke s kojima susreću njihovi vršnjaci s posebnim potrebama, kao i oni koji dolaze iz porodica slabijega imovinskog stanja
- pokazuju interes i lično se angažuju u rješavanju problema razredne, školske i lokalne zajednice polazeći od demokratskih načela
- posvećeni izgradnji razreda i škole kao demokratske zajednice učenja

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Realizacija navedih aktivnosti trajala je cijelu školsku godinu i cjelokupan postupak prvo je proveden u svim odjeljenjima VIII-ih razreda, a potom na nivou škole.

I. KORAK: Izbor gradonačelnika škole

- nastavnica je učenicima predstavila pojam i načine organiziranja projektne nastave, gdje su učenici imali mogućnost prepoznavanja i usporedbe nastavnih aktivnosti s onima koje su oni do tada primjenjivali
- nastavnica je dala upute kako primijeniti intelektualna sredstva pri analiziranju jedne pozicije autoriteta i birati iz rada učenika „Gradonačelnika škole“ koji će zastupati interese učenika u saradnji sa ostalim akterima škole, pomagati u rješavanju eventualnih probleme u školi ili zajednici
- prvi veliki korak i izazov bilo je kreiranje inovativnog načina obrade modula Autoritet, Pravda, Odgovornost i Privatnost gdje su na interesantan i uspješan način predstavljeni i objedinjeni navedeni moduli. Forma koja se koristi za obradu modula Autoritet upotpunjena je sa ključnim elementima za razumijevanje modula Odgovornost, Pravda i Privatnost kroz „Izbor gradonačelnika škole“ i „Učeničkog parlamenta“ i primjenjene su univerzalne vrijednosti i standardi koji su naučeni kroz pomenute module.
- nastavak aktivnosti odnosio se na simulaciju pravih demokratskih izbora (kandidati, liga pravedne politike, sudije i glasači), gdje je svaka grupa imala svoj zadatak. U svakoj grupi bila su tri predstavnika iz tri odjeljenja VIII razreda koje je razred delegirao.
 - a) Kandidati za „ Gradonačelnika škole“ bili su učenici koji su u svojim odjeljenjima dobili najviše glasova. Oni su imali kratko uvodno izlaganje gdje su predstavili svoj program rada, naveli svoje sposobnosti, svoje prednosti u odnosu na druge kandidate i svojim izlaganjem trebali su da uvjere glasače da su sposobni za obavljanje pomenute funkcije
 - b) Liga pravedne politike imala je zadatak da postavlja pitanja kandidatima. Pitanja su bila realna i odnosila su se na probleme mladih, na probleme koje su učenici prepoznali kao goruće u školi i lokalnoj zajednici, a u čijim rješavanjima su mogli i oni da učestvuju, te kako i na koji način oni doživljavaju svoju participaciju u društvu.
 - c) Sudije su imale zadatak da prete izbornu proceduru, pripremaju glasačke listiće, daju upute na koji način se glasa, da prebroje i na osnovu glasačkih listića objave rezultate Izбора.

Na ovaj način, demokratskim putem, izborima, izabran je „Gradonačelnik škole“, a od najaktivnijih učenika tokom svih aktivnosti formiran je „Učenički parlament“ koji broji 10 članova i koji je formiran se s ciljem podsticanje tolerancije, aktivizma i kreativnosti kod učenika, udruživanja radi zastupanja interesa svih učenika u školi, razvoja kolektivnog timskog rada, te izgradnju partnerstva sa nastavnicima, stručnim saradnicima, direktorima i organima škole, što vodi ka poboljšanju atmosfere i života u školi, jačanju samopouzdanja i ličnog razvoj učenika (Prilog 1: fotografije Izbor gradonačelnika škole).

Navedena aktivnost predstavljena je Nastavničkom vijeću, Vijeću roditelja i škole i Vijeću učenika koji su dali punu podršku za dalje aktivnosti, a veliku podršku smo dobili i od Pedagoškog zavoda i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK-a.

Također, veliko mi je zadovoljstvo bilo na mom oglednom času iz predmeta Osnove demokratije, ugostiti delegacije iz partnerskih centara iz Kalifornije i Republike Ghane, zajedno sa predstavnicima prosvjetno-pedagoških zavoda, profesorima-edukatorima, pedagogima iz svih dijelova BiH, zatim predstavnici Ureda CIVITAS posjetila našu školu i prisustvovala oglednom času iz predmeta Demokratija i ljudska prava, koji je pripremila nastavnica Sanela Talović (Prilog 1a: Ogledni čas iz predmeta Osnove demokratije)

II.KORAK: Predstavljanje našeg rada lokalnim vlastima

Svoje djelovanje i rad predstavili smo lokalnim vlastima: Vijećnicima Općinskog vijeća i Načelniku Općine.

S obzirom da je ova aktivnost izazvala veliku pažnju u lokalnoj zajednici (sada već tradicionalno, jer već par godina realizujemo navedenu aktivnost u školi), na Dan prava djeteta, 20.novembra, „Učenički parlamnet“ i „Gradonačelnik škole“ posjete Općinu Konjic. Taj dan “ Gradonačelnik škole” boravi zajedno s Načelnikom Općine u njegovom kabinetu u cilju boljeg razumjevanja funkcionisanja lokalne vlasti i poslova koji su iz djelokruga Načelnika Općine (Prilog br.2: fotografije posjete Općini i Načelniku Općine Konjic).

III. KORAK: Posjeta Parlamentu Federacije BiH

Želeći proširiti krug svog djelovanja i naše aktivnosti predstaviti državnim institucijama uključili smo se u projekt USAID –a „Jačanje parlamenta BiH” u okviru kojeg smo posjetili Parlament Federacije BiH. U glavnoj sali Parlamenta Federacije BiH, učenike su primili zastupnici ispred Doma naroda i zastupnik i predsjednik Komisije za pitanja mladih iz Zastupničkog doma

Parlamenta Federacije BiH. Cilj ove posjete bio je približiti Parlament građanima, a posebno mladima. Učenici su imali priliku predstaviti rad naše škole, rad Vijeća učenika, Vijeća roditelja i škole, Učeničkog parlamenta i prezentovati aktivnosti koje smo realizovali u proteklom periodu, razgovarati o problemima mladih, te kako iznaći najbolja rješenja (Prilog br.3: fotografije posjete Parlamentu Federacije BiH).

IV. KORAK: Organizovanje okruglog stola na temu "Aktivno učešće mladih u zajednici"

- Organizovali smo okrugli sto na temu „Aktivno učešće mladih u zajednici“. Cilj okruglog stola je podizanje svijesti mladih o njihovoj neophodnosti u društvu, te ohrabrivanje liderstva i aktivizma među mladima
- Predavači su bili predstavnici USAID-a i zastupnici Federalnog parlamenta BiH, koji se bave pitanjima mladih
- Učesnici su bili predstavnici Vijeća učenika svih osnovnih škola Općine Konjic, Predstavnici Vijeća učenika "Srednje Škole Konjic", "Centar za prava djeteta" Konjic i druge NVO

Učenici su imali priliku postavljati pitanja, diskutovati, davali prijedloge i ideje koje aktivnosti mogu realizovati zajedničkom učešćem. Takođe učesnici okruglog stola imali su zadatak da informišu ostale učenike, odnosno članove organizacija iz kojih dolaze, o aktivnostima i zaključcima sa okruglog stola (Prilog br.4: fotografije sa održanog Okruglog stola – „Aktivno učešće mladih u zajednici“)

V. KORAK: Izrada akcionog plana

- Naredni korak dalje, vodio je upravo ka vlastima
- Organizovan je zajednički sastanak predstavnika Vijeća učenika svih osnovnih škola Općine Konjic, Predstavnici Vijeća učenika "Srednje Škole Konjic", "Centar za prava djeteta" Konjic i druge NVO.
- izrada zajedničkog akcionog plana koji će poboljšati stanje i povećati aktivnost mladih u Općini Konjic
- Konkretnije, ponovo pokrenuti rad Vijeća mladih u Općini Konjic, koji djelotvorno ne radi već par godina

- Podizanje svijesti mladih o njihovoj neophodnosti u društvu, te ohrabivanje liderstva i aktivizma među mladima
- Učesnici su zaključke i prijedloge uputili Općini Konjic (Prilog br.5: Izrada akcionog plana)

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

- Izbor " Gradonačelnika škole" i "Učeničkog parlamenta" koji se već tradicionalno provodi u školi, doveo je do mnogih pozitivnih promjena koje su nastale u školi. One su uslovljene aktivnim uključivanjem učenika u sve segmente života škole, razne projekte, kulturne, obrazovne, volonterske i humanitarne aktivnosti
- Realizovane su mnogobrojne volonterske i humanitarne aktivnosti
- Osjećaj empatije spram djece s poteškoćama u razvoju dostigao je zavidan nivo. U našoj školi integrisan je Dnevni centar za djecu s poteškoćama u razvoju, gdje naši učenici često volontiraju u smislu druženja i realizovanja zajedničkih aktivnosti
- Učenici su samoinicijativno predložili da tokom realizacije svojih aktivnosti budu jednako obučeni (jer nemamo školske uniforme), tako da su bijele košulje i crvene kravate postale simbol po kojem su prepoznatljivi u školi, lokalnoj zajednici a i šire
- Sve aktivnosti učenika medijski su praćene od strane lokalnog Radio Konjica
- Postali su svjesni činjenice da i mladi mogu biti aktivni partneri koji će na najbolji način predstaviti i promovirati rad škole, a ujedno i raditi na osnaživanju cijele lokalne zajednice
- Praćenje učeničkih aktivnosti, sposobnosti i dostignuća se obavljalo kontinuirano
- Utvrdilo se da su učenici marljivije radili u timskim aktivnostima
- Realizacija Akcionog plana za obnavljanje rada Vijeća mladih je ušla u proceduru, uvrštena je u dnevni red jedne od sjednica OV i očekujemo pozitivan ishod

Shvatili su da je neophodno potaknuti aktivizam mladih u zajednici, osvijestiti ih da mogu biti inicijatori promjena i kreatori vlastite budućnosti te da je njihov glas bitan i da može "odjeknuti".

Na taj način mladi mogu da vide da su oni ta promjena, onaj pozitivan impuls i možda i prijeko potrebna kritična masa za pozitivna dešavanja i što bolju budućnost (Prilog br.6- Prikaz fotografija nastalih u toku provođenja projekta)

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

- Imajući u vidu da smo jedina škola u HNK-a koja ima Gradonačelnika škole i Parlamet, to je izazvalo veliku zainteresovanost od strane učenika drugih škola, koji su izrazili želju da u svojim školama provedu istu aktivnost
- Pružiti pomoć i podršku kolegama koji žele implementirati moju ideju, ukazati na poteškoće sa kojima smo se mi susreli tokom realizacije pojedinih aktivnosti
- Motivisati učenike da ranije stečena znanja povežu i primjene sa novim tehnikama učenja, jer primjenom novih tehnika učenja, kod učenika se budi veći interes za rad, učenici su aktivniji, a samo učenje je dosta zanimljivije i produktivnije.
- Motivacija učenika treba da bude

Collections

NIN nagrada

Nominovane prakse

NIN 2017